

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ezen kívül minden hirdetésnél 60 fl. bélyegdíj fizetendő. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

Közönyösség.

Lapunk mai számának levelezési rovatában van megírva a lefolyása egy kisebb zártkörű mulatságnak, melyet lelkesedni tudó és valóban szívesen is lelkesedő egyes erdészeti és vadászati altisztek rendeztek nem csak tisztán a saját és mások mulatságára, hanem egyuttal nemesebb czélok szolgálatára is, a mennyiben a mulatság tiszta jövedelme az alakulóban levő országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segély egyesület vagyonának a gyarapítására volt szánva.

A szakbeli rendezők mellett ott látjuk buzgólkodni a község derék biráját, ki ez által is megmutatja, hogy ő van vezérszerepre hivatva a községben és még két más idegent s az összevetett rendezői fáradozásnak sikerül is munkáját derekasan végezni. Mikor már minden kész, akkor a természet előre megirigylő a reménylett jó sikert s megnyilatkoznak az ég csatornái, zuhog az eső, a szelek királya pedig legidősebb fiát bocsátja szabadon, hogy kalandozza be a tervezett mulatság környékét, szóval valóságos Luczanaphoz illő idő van. A rendezők néma kétségbeeséssel tekintgetnek egymásra, aggódó arcaikon mint egy óriás kérdőjel ott a néma kérdés: vajjon ki jönne el a rendezőkön kívül ilyen pogány időben?

Beáll az est, a mulatság kezdetének ideje és ime virgонецz lovak által vont kocsik állanak elő s azokról sorba szállnak urak, urhölgyek,

ki erdész, ki jegyző, ki magánzó az ő kedves feleségével, családjával s a mint szaporodik nem csak a tisztán mulatni vágyó, de egyszerűsmind jótékonytságot is gyakorolni óhajtó derék uri népség, úgy tűnik lassacskán és fokonkint a rendezők arczáról az aggodalom fellege s elfoglalja helyét az örömtől sugárzó megelégedés fényessége.

De mégsem egészen. A rendezőknek egyik része, mely a mulatságnak tulajdonképeni rendezője, az erdészeti altisztek még mindig várni látszanak valakit, vagy valakiket. Várnak, várnak, de hiába várnak. Mindenki itt van már, csak éppen azok nagy része hiányzik, kiknek megjelenésére legbiztosabban számítottak s a kiknek érdeke legjobban megkívánta volna a mulatságnak minél szebb anyagi és erkölcsi sikerét s ezek a közeli környék erdészeti és vadászati altisztjei.

Talán a rossz idő tartoztatta őket? De hiszen ha valaki, úgy ők vannak hozzászokva az idő viszontagságaihoz s terhes szolgálatuk teljesítése közben akárhányszor éri őket olyan pogány idő, a milyennek jellemzésére azt szoktuk mondani, hogy még a kutyát sem érdemes kihajtani és utóvégre is ha azzal szobára szokott uri emberek, gyöngé nők meg tudtak birkózni és dacolni vele, mennyivel könnyebben teheték volna ezt ők, a viharedzettek? Ez bizonyára nem lehetett elmaradásuk oka, azt tehát másutt kell keresnünk.

Lehetne ráfogni, hogy a szegénység tartotta őket vissza, mert hiszen ismeretes dolog, hogy az erdészeti és vadászati altisztek az ő

szerény javadalmazásuk mellett nem pihennek rózsás ágyon, de hát vajjon nem látjuk-e azért őket gyakran vig ezimborák társaságában — sőt nem ritkán hozzájuk nem illő emberek oldalán — borozgatni, a mi szinte pénzbe és gyakran talán többbe kerül, mint az olyan szívet-lelket nemesítő s eredményében is jó-tékony hatású mulatság, mint a melyről el-maradtak? Az igazi ok tehát ez sem lehet.

Egyéb elfogadható ok hiányában arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy az elmara-dottakat — kivéve talán egy pár tiszteletre méltó kivételt — az a hideg közönyösség tartotta vissza, mely még mindig uralkodik olyan sok erdészeti és vadászati altiszt szívében, elfásulttá téve azt nem csak a közjó, de a saját java és érdeke irányában is. Mert ne mondja azt senki, hogy ez talán nem így van, hanem az állapotot fekete szemüvegen keresztül nézzük és még feketébbnek látjuk az ördögöt, mint a milyen.

Ide-oda betelik a hatodik év is, hogy szerény lapunk keretén belül fáradozunk az erdészeti és vadászati altishti személyzet javán, igyekezünk lelket önteni beléje, felköltetni benne a saját magában és a jobb jövőben való bizodalmat s mi az eredmény? Egy kicsiny, de valóban lelkesült csoport szegődött oldalunk mellé, hogy a magunk elé kitüzött terhes fel-

adatok megoldásában segítségünkre legyen s ez által az összesség közös ügyét diadalra segítse és küzd velünk kitartóan, nem csüg-gedve, mert jól tudja azt, hogy nagy ered-ményeket pillanat alatt elérni nem lehet, a nagy tömeg azonban, a melynek érdekében vivjuk ezt a titánoknak való harcot, összetett. kézzel nézi küzdelmünket s úgy látszik csak akkor fogja ezeket felénk nyújtani, mikor már a megérett gyümölcs után nyúlhat.

Hát hiszen igaz is, hogy sokkal kényel-mesebb dolog a teli tál mellé telepedni, mint annak a tartalmát megszerezni, de mi mégis azt hisszük, hogy sokkal jobban izlik az ember-nek a saját arcza verejtékével szerzett fekete kenyér, mint a mások kegyelméből kapott kalács.

Nem jól van ez és nem is maradhat így örökké. Az erdészeti és vadászati altishti testület minden egyes tagjának utóvégre is be kell látnia, hogy boldogulását nem másban, hanem csak önmagában keresheti s találhatja meg, miért is le kell mondania eddigi közönyéről és nembánomságáról. Meg kell mutatnia életképes-ségét az egész világnak, mert csak így számíthat mások becsülésére, tiszteletére és támo-gatására.

Az eddigi tapasztalatok fényesen beigazol-ták, hogy támogatásra a nép minden rétegében

TÁRCZA.

Rothschildék.

(A „Hazánk” után).

A pénzvilág dinasztái közt a leghatalmasabb mindenesetre a Rothschild-család, ha bár sokan azt állítják, hogy az amerikai milliárdosok, mint például Gould és Vanderbilt vagyonukat sokkal gyorsabban értékesíthetnék, mint a londoni, párisi, bécsi, frankfurti Rothschildok, kiknek minden európai állam adós, s ezért kötvényeiket iszonyu veszteség nélkül hamar-jában el nem adhatnák,

A Rothschild ház megalapítója, Amschel Mózes a frankfurti Judengasse-ban egy kis boltot tartott, melyben régi érmekeket s egyéb régiségeket árulgatott.

A házon levő vörös cimer (Rothschild) után

Amschel Mózeset Rothschildnak azért nevezték el, mivel a városban több Amschel Mózes is lakott. Amschel Mózes batyujával a hátán bejárta a vidéket s itt-ott olcsó pénzen valami értékesebb régiséghez jutva, ezt a városban haszonnal eladta. Amschel Mayer fia 1843-ban született.

Ezt az öreg Mózes rabbinusnak szánta, s ezért a fürthi rabbinus-iskolába küldte. Amde Mayer jobbnak vélte a régiségekkel való kereskedést s különösen régi pénzek és érmek kifürkészésében szerencsés lévén, több hires numizmatikussal ismerkedett meg, kik az eleven eszü ügyes fiut megkedvelvén, az Oppenheim bankcég hannoveri üzletében alkalmaztatták. Oppenheimék házában néhány év alatt annyira vitte, hogy saját részére üzletet nyithatott melyben zálogkölcsonőket adott s végre tőzsdemanipulációkat végzett.

Pénzhez jutván, első dolga volt a frankurti Juden-gasse-ban levő régi házat megvenni, melyben felesége, Senappe Juda, a Rothschildok anyja, a modern Croe-susok Hekubája 1840-ben bekövetkezett haláláig lakott.

számíthatunk s ha ebben eddig is részesültünk, mig magunk vajmi keveset tettünk, mennyivel inkább fogják segíteni munkálkodásunkat, ha látják, hogy kivétel nélkül mindnyájan együtt érezünk s készek vagyunk magunk is áldozatokat hozni, nem pedig csak a másokét elfogadni!

Mi addig fogjuk szétküldözni a melegítő sugarakat, mig végre is leolvasztjuk azt a jégburkot, mely még annyi sok kartársunk szívét övedzi, addig fog hangzani ébresztő szavunk, mig csak mindenki föl nem ébred, mert ime közel a virradat s mikor az megérkezik, minden alvó léleknek föl kell ébrednie!

Még néhány szó az áterdőlésről.

Az Erdészeti Ujság 22-ik számában Papp Sándor tisztelt kartársunk tollából származó fenti című cikkhez legyen szabad még néhány megjegyzést fűznöm, mit tenni különben annyival inkább kötelességem, mert erre általa egyenesen fel lettem hiva.

Az áterdőlés véghezvitelénél kivált a kezdőknek nagy óvatosan kell eljárniok főképp fiatal erdőben. A fiatal erdőnél eszközözendő gyéritésnél még a tapasztaltabbak is nagyon ügyeljenek, mert itt nem csak az áterdőlés mértékét, hanem a talaj minőségét is figyelmünkre kell méltatnunk. A fiatal erdőben eleinte inkább kevesebbet jelöljünk ki a kivágásra s eljárásunkat csak akkor módosítsuk, ha a következő években arról

győződünk meg, hogy nem találtuk el a kellő mértéket, mert ha ezt az óvatosságot figyelmen kívül hagyjuk és a gyéritésbe csak amúgy vaktában vágunk bele, a helyett, hogy erdőgazdaságunkat elmozdítanánk, még nagy károkat okozhatunk benne.

Papp Sándor tisztelt kartársunk ama hozzám, illetve az összes kartársakhoz intézett kérdésére, hogy miként járunk el a gyérités által nyerendő s még lábon álló faanyagnak minél pontosabb felbecslésénél, legyen szabad az általam ezen a téren tapasztaltakat röviden előadnom. Több módot próbáltam meg, mig végre egynél megállapodtam, melyet immár 4 év óta sikeresen használok s melynek alkalmazása mellett az előleges kiszámítás és a tényleges eredmény között nem nagy eltérés mutatkozik s mely ennek alapján annyival inkább elfogadható, mert hiszen az ilyen előleges becsléseknél mindig csak hozzávetőleges számítást tehetünk. Az általam használt ez a módszer a következő:

Midőn kimegyek az erdőre megjelölni a kivágandó fákat, figyelemmel áttekintem az egész területet s ekkor első sorban kijelölök 160□-öl olyan területet, mely legjobban megközelíti az arányt az egész gyéritendő területhez. Ezen a területen azután első sorban eszközölöm a gyéritést s az ennek eredményét képező faanyagot. A kiszámítás ez után könnyen megy s szolgáljon arra a következő példa:

Ha a 160□-öl meggyéritett területről például 1·5 rakást kaptunk, akkor egy katasztrális holdnak, vagyis 1600□-ölnek az átlagos eredménye lesz $1·5 \times 10 = 15$ rakás. Nagyobb területek kiszámítása azután ezen az alapon könnyen megy, így például 40 holdnak az anyagát így kapjuk meg: $1·5 \times 10 = 15 \times 40 = 600$ rakás. Ilyen módon megkaptuk a 40 holdon lábon álló s

Rothschildné 96 évig élt. Rothschild Mayer Amschel nemcsak rendkívül ügyes de becsületes ember is volt. Ez utóbbi tulajdonsága révén elnyerte Extorf báró tábornok, IX. Vilmos hassziai tartománygróf bizalmas emberének kegyét. IX. Vilmos jó számító de középszerű diplomata volt. És fegyverképen alattvalóinak nagyobb részét jó pénzen Angliának eladta, mely országnak akkoriban több pénze, mint embere volt. IX. Vilmos atyja 1775-ben Angliának 16.800 adott el s ezekért 22 millió tallért kapott. Ugyanezt tette fia, s ez uton sok pénz szerzett, mig I. Napoleon országát el nem foglalta, melyet az ujonnan alkotott westfáliai királysághoz csatolt.

Ily sulyos viszonyok közt IX. Vilmos Extorf báró tanácsára pénzt Mayer Amschelra bizta, ki a fejedelem kincsét állítólag kertjeiben és pincéiben elásta. A franciák kirabolták Mayer Amschel házát de a fejedelem 50 millió tallérjához nem jutottak, mivel a szemfüles bankár a pénzt idejekorán Londonban lakó Nathaniel fiának küldte volt. Mire a tartományi gróf ismét visszajöhetett, nemcsak pénzt, hanem ennek kamatját is hiány nélkül megkapta.

A francia-spanyol háború kitörésekor az angol kormány nem volt képes Wellington herceget a szükséges pénzzel ellátni s ezért pénzbeszerzés dolgában Mayer Amschel Rothschildhoz fordult, ki föladatát pontosan teljesítette és ez üzleten nyolc esztendő alatt 30 millió frankot keresett. Ezenkívül valamennyi kölcsönüzlet, melyet Anglia a Napoleon ellen szövetkezett európai hatalmasságok részére megkötött, Rothschildra lőn bízva.

Igy aztán Mayer Amschel Rothschild 1812 szeptember 13-án bekövetkezett halála után öt fiának óriási vagyon jutott. Halálos ágyán arra intette fiait, hogy vallásukat el ne hagyják s atyjuk beleegyezése nélkül semmiféle vállalatba ne kezdjenek és egymástól el ne váljanak. „Kövessétek tanácsomat és a gazdagok közt ti lesztek a leggazdagabbak, tiétek lesz a világ”. A Rothschild fiuk a világot maguk közt fölosztották. Náthán a londoni üzletet folytatta, Salamon Becsben, Károly Nápolyban, Jemes (Jakab) pedig Párisban telepedett le. Ilyenformán a világ legnagyobb öt pénzpiacán öt Rothschild szerepelt, kik egymással szoros összeköttetésben állván s óriási tőkékkel rendelkezvén, a helyzetet teljesen dominálták.

(Vége következik).

gyéritendő fatömeget átlagos számítással s ha már most egy ilyen rakásnak a köbtartalmát megállapítottuk, könnyű az egésznek is ilyen módon való kiszámítása.

Ezt a számítási módot azonban csak a 10—25 éves fiatal erdőben alkalmazzuk, míg a 30—60 éves erdőknél kiszedendő fák tömegét egészen másképp számítjuk ki, mert itt már értékesebb műszer, — szerszám és épületi faanyagot is nyerhetvén, ezeket el kell különítenünk az értéktelenebb tűzifától. Ilyen erdőknél tehát a következőkép járunk el:

A kivágandó fák megjelölésénél legalább egy holdon a lehető legpontosabban megállapítjuk a kiszedendő fák százalékos arányát, ezt megtéve kiszámítjuk az erdőkort és megállapítjuk a termőhely osztályát. Így például 50 éves kor mellett és III. osztályu termőhelyen átlagosan 92 m³ termés van holdankint, nem számítva ebbe bele a legvékonyabb ágát.

Már most ha a kiszedendő faanyag az egésznek 15 százaléka és a gyéritendő terület 30 hold, a következőkép alakul:

50 éves kor és III. osztályu termőhely mellett az összes hozam lesz $92 \text{ m}^3 \times 30 = 2760 \text{ m}^3$, miután pedig ebből 15 % szedendő ki, a gyérités hozama lesz: $92 \times 30 = 2760 \times 15 = 41400 : 100 = 414 \text{ m}^3$. Ez az eredmény a teljes zárlatnál mutatkozik, ha azonban erdőnk nem teljes zárlatu, most még a zárlat százalékat állapítjuk meg s ha az példánl 96 %, akkor az eredmény lesz: $92 \times 30 = 2760 \times 15 = 41400 \times 96 = 3974400 : 100 = 39744$, vagyis elkülönítve a tizedeseket 39744 m³.

Ez a kiszámítás ugyan kissé hosszadalmas, de a ki figyelemmel alkalmazza, kevés kivétellel megkapja a kívánt fatömeget.

Ezeket a kiszámítási módokat ugyan még az áterdőlésre vonatkozó első cikkem keretében kellett volna közölnöm, de féltem, hogy a hosszadalmasságot lapunk szűk tere meg nem engedi.

Most pedig én fordulok azzal a kéréssel az összes tisztelt kartársakhoz, hogy ha az általam előadottaknál egyszerűbb és biztosabb eredményre vezető kiszámítási módokat ismernének, azokat már a közérdek szempontjából is lapunk hasábjain közölni szíveskedjenek, mert hiszen több szem többet lát és a jó pap holtig tanul.

Krisán György
urad. erd. és a Schleswig-
Holsteini arany érem tulajdonosa

LEVELEZÉS.

Kolos-Kopaná 1900 márczius 5.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy az „Országos erd. és vadászati nyugdíj és segély egyesület” javára Janófaluu folyó

évi február hó 10-én megtartott táncestély előzményeiről és lefolyásáról röviden megemlékezzem.

Berger Antal kedves barátommal még januárban elhatároztuk, hogy az idei farsangban rendezünk egy táncmulatságot s iparkodni fogunk kellemes szórakozás mellett összehozni bármily csekély összeget is az Országos erdészeti és Vadászati egyesület javára.

Hogy ez jobban sikerüljön és mert ezen a vidéken szakunkbeliek kevesen vagyunk, felkértük Velcseg Géza urat, Janófaluu község tisztelt biráját, hogy lépjen ő is a rendezők sorába s támogasson ebben az ügyben, minek ő szívesen eleget téve még két urat ajánlott rendezőkül.

A rendezőség illetően megalakulása után következett a hadi terv kidolgozása és különféle gondok és munkák kiosztása. Mondanom sem kellene, hogy mindenki a reá bízott teendőket pontosan végezve várta február 10-ikének a virradatát. Ez is eljött lassacskán de micsoda virradás volt az! tyűh! . . . havas eső, szél, vihar stb. már csak a menydörgés hiányzott ozzá, hogy az ember az utolsó ítélet napját várja.

Legalább velem így volt, de se baj gondoltam és összeszedve a sátorfámat hordtam magam a védke-
rületembe, hogy a felhőkarczó sziklák és hegyek megmászásánál kipróbáljam lábaimat, no meg hogy az esetleg talán nagyon elbizakodott „erdőbarátját” gonosz szándékában megakadályozzam. Már vagy három óra lehetett délután, mikor haza vetődtem, bőrig ázva de csak kívülről, s rövid fél óra múlva már indultam pes pedes apostolorum Janófaluu felé. Hála legyen a Mindenhatónak az eső elállott, legalább addig, a mig én lekutyagoltam a táncsteremig s így tisztán és szárazon várhattam a jövőt.

Lassacskán összejöttünk a rendezők mindnyájan s még egyszer megvizsgálva az öszeset s rendben találva mindent kölcsönös köszönet kifejezése közben nem feledkeztünk meg száraz torkunk leöbbitéséről sem.

De bizony se a bor, sem az árpalé nem szenvedett sokat addig, mig a Fáraó ivadékai szárazfájukkal meg nem jelentek, mert olyan pokoli zivataros idő volt odakint, hogy mindegyikünk agyát az a gondolat bántotta, hogy: „ilyen időben csak a rendezőnek illik itt megjelenni”.

Erre következett a pénztári kimutatás az eddig befolyt bevételekről, mely a következőt mutatta:

Méltóságos Báro Haupt-Stummer Lipót urtól	10 kor.
„ Báro Pídol Károly urtól	6 „
Tekintes Gerő Virgil kir. főerdész urtól	6 „
Özv. Holczer Etelka Ő-Nagyságától	3 „
Burger Teréz és Toncsi kisasszonyoktól	3 „
Tekintetes Vrbitzky Lipót főhercegi fővadász urtól	4 „
Tekintetes Lachman Lajos főhercegi erdész urtól	4 „
„ Hartman Sándor „ „ „	4 „
Összesen	40 kor.

A kiadási kimutatást már nem volt időnk megvizsgálni, mert már fél nyolczra járt az idő és a vendégeink közellétét éreztük.

Becses megjelenéssel a következő hölgyek és urak szerencsételtettek:

Özv. Holczer Etelka, Fábíán Lajos jegyző úr és kedves felesége, Friedl Károly úr és Rettinger József hercegi vadász Szkcóról, Jancsovics Máté jegyző, Ballay István k.-tanító Lachman Alajos gazdatiszt Proszek József erdészsegéd, Bóna Lajos s. jegyző, és Kuth Mihály vadász urak Tökés-Ujfaluról, Levold Mihály jegyző ur Velcsey Viki kisasszony Janófaluról, Námer Lajos m. kir. postamester és Petrovics István fhgi vadász kedves úr feleségeikkel, Burger Teréz és Toncsi kisasszonyok és Valkó János ur kir. erdőlegény Nyitra-Kolosról és Melcsák József nyugalm. közalap. erdőőr Kolos-Jeskofaluról.

Végül pedig Berger Antal, Weinréb Samu és Homolay Nándor kedves oldalbordaikkal, Velcsey Géza és jó magam a rendezőkhöz illően szintén ott voltunk. Hát bizon édes kevesen voltunk, de annál jobban mulattunk. Igéretünkhöz képest ételek, italok s ezekkel párhuzamos kitűnő zene ott voltak mindenkinek szolgálatára és kedvére.

Bátran mondhatom, hogy mindenki kellemesen eltöltötte azon pár percet, mert oly rövidnek látszott az idő, hogy csak percekre számítottuk. A mulatság másnap reggelig tartott és csak a felkelő nap vetett neki véget, mire mi ráfogtuk, hogy az a hold; erre mintha elszégyelte volna magát, rögtön elbujt a felhők mögé. Nemsokára utban voltunk hazafelé, egy kis pihenőre.

Következő kedden este összejöttünk, még pedig a legjobb egészségben Janófalun, hogy a zárszámadást megcsináljuk, mert nem jó a munkát későbbre halasztani, kivált olyankor, mikor pénzről van szó. Ime következik:

Belépti díjakból befolyt a fentebb jelzett 40	
koronával	93 kor.
A jelen volt uraktól beszédve ital-ételért	89 "
Összes bevétel	182 kor.
Ebből kiadatott: Ételek és italokra	120 kor.
Zene, helyiség rendbehozatala, kiszolgálás vi-	
lágítás és egyéb apró kiadásokra	54 "
Összes kiadás	174 kor.

Mutatkozik tehát tiszta haszonként nyolcz korona. Nem sok ugyan, de még is valami. Meg kell jegyezmem hogy ha anynyira rossz idő nem lett volna, ennél többet összehozhattunk volna a szent ügy javára, de rossz időben rosszak az utak is erre, azért sokan, a kikigérkeztek hogy jönnek, otthon maradtak.

Nem hagyhatom szó nélkül a környékbeli altiszti személyzetet, mely a legközönyösebben viselkedett irántunk; a részvétel az ő részükről nagyon gyenge volt. Pedig ritkán van itten valami kis szórakozás.

Kellemes kötelességemnek tartom azonban hálás köszönetet mondani ezuttal is úgy azon Uraknak, kik anyagilag siettek ügyünket pártfogásukba venni, továbbá mind azon hölgyeknek és uraknak, kik nem riadtak vissza távolról sem a rossz idő dacára személyesen minket szerencsételtetni és anyagilag is támogatni. — Éljenek! —

Egy majálisra van kilátásunk, remélem, hogy az jobban fog sikerülni. Akkor talán többet fogok beküldhetni.

A rendezőség nevében: igaz hive

Szlimák János
közal. kir. erdőőr.

Széles-Lonka 1900 februar 21.

Tekintetes szerkesztő úr!

A röpiratot megkaptam s midőn ezt nyugtázván, egyidejűleg ast a reánk vonatkozó kitűnő tartalmaért a tisztelt kartársaknak a legmelegebben figyelmükbe ajánlani el nem mulaszthatom.

Sajnos, hogy ez alkalommal egy fölötte szomorú kötelességet is kell teljesítenem, megemlékezve ama nagy csapásról, mely minket egyik legderekebb kartársunk, Sebők András m. kir. főerdőőr halálával sujtott, ki is folyó hó 16-án egy évet meghaladó s idült gyomorbajból eredő sorvasztó kinos szenvedés után élete 63-ik, a közügyeknek s kivált a magas kincstárnak szentelt, mindvégig buzgó szakadatlan szolgálatának 44-ik évében jobblétre szenderült, elérvén ez által a valóban jól megérdemelt, háborítatlan örök nyugalmat.

A megboldogultban a bánatos özvegy feledhetlen férjet, a gyermekek az atyák legjobbját, a környékbeli egész társadalom pedig osztálykülömbőség nélkül a páratlan jó barátot és mindenkor hű tanácsadót, a kartársak pedig legügybuzgóbb vezérüket siratják (mi pedig egyik legrégibb, kitartó és pontos előfizetőnket és támogatónkat. A szerkesztő). A magas kincstár egyeneslelkű, pontos, ügybuzgó és szolgálatában tántoríthatlan tisztviselőt vesztett el az elhunytban. Ő volt az, kit életében minden tekintetben mintaképül lehetett oda állítani s kire méltán ráillenek a szentírás ama szavai: „gyümölcszeikről ismeritek meg őket!” mert hét gyermeke, köztük 3 fiu és 4 leány méltán foglalják el boldogult atyjuk helyét a társadalomban. Legidősebb fia Sebők Ernő úr mint m. kir. erdész egyik közkedveltségű tisztje a lugosi m. kir. erdőigazgatóságnak, a két ifjabb pedig kitűnő kepzettségű erdészeti altiszt. Leányai közül a két idősebb két derék erdészeti altisztnek hitvesei, míg a két ifjabb kedves és művelt hajadon gyermeki szeretetével vigasztalja a gyászba borult anyát.

A temetés, melyre az erdőgondnok ur a kerületbeli összes kartársakat berendelte, a legfényesebb róm. kath. szertartás szerint 1. hó 18-án volt az elhunyt dombói saját házában, melyre még a környékbeli falvakról is óriás közönség gyülekezett, kifejezést adandó ama általános szeretetnek és becsülésnek, melynek a bol-

dogult teljes életében osztatlan részese volt. Sajnosan nélkülöztük az ottani pénzügyőrséget, míg a csendőrség teljes diszben vonult fel a végtisztességhoz, ezen kívül még több olyan nem jelent meg, kik az elhunynak életében jó barátjai voltak, mi annál feltűnőbb, hogy még a harmadik helyséből is a lelkész, jegyző, vasuti tisztek s mások fáradságot nem kimélve megjelentek.

Az erdészeti altiszti személyzet polgári ruhában jelent meg s vitte ki hön szeretett kartársát és vezérét örök nyugalma helyére, egy szivvel, lélekkel fohászkodva az Istenhez, hogy adjon az elhunynak örök üdvösséget! Legyen könnyű kihült porhüvelyének a földtakaró!

A végtisztesség után a bánatos család vendégszerető házában dús terítékű halottas torra gyűltünk, hol az elhunyt fia, tekintetes Sebők Ernő m. kir. erdész úr mindegyikünkkel kezét szorítva meleg szavakkal köszönte meg részvételünket. Minket erdészeti altiszteket különösen megvigasztalt azzal a biztosítással, hogy fizetésünk emelése küszöbön áll, mert bár hallottunk s lapunkban is olvastunk erről, mégis csak mende-mondának tartottuk.

Soraimat azzal az óhajtással zárom, vajha ne lennék többé kénytelen hasonló szomorú híreket közölni tisztelt kartársaimmal és a szerkesztő úrral, maradván egyébként

igaz hive Körtvélyessy Sándor
m. kir. erdőőr.

Különfelek.

Nincs többé vízbefulás. Nincs, ha csak konokul, erőnek erejével vízbe nem akar fuladni a rossz indulatu ember. A cherbourgi liceum igazgatója olyan mentőkészüléket eszelt ki, hogy azzal lehetetlen vízbefuladni; a francia hadügyminiszter el is rendelte már a hadi kikötőben a találmány alkalmazásba vételét. Apróvá tört parafával bélelt mellény és zubbony, meg egy öv, — a parafa szemcsék kátrányba vannak áztatva s így föltétlenül vízhatlanok.

Az új ötkoronások. Bécsi lapok jelentése szerint már legközelebb kibocsátják az ötkoronás pénzdarabokat. Az ötkoronások ezüstből készülnek s általában olyan verésűek, mint a koronák. Az osztrák és a magyar pénzen az egyik oldalon az uralkodó arcképe van, a másik oldalon pedig a magyar pénznél a korona, az osztrák pénznél pedig a kétéfjű sas van bevésve. Az új pénz aránylag nem nagy. Körülbelül akkora, mint a tallér, tehát kisebb, mint a régi kétforintosok és kisebb, mint az öt márkás, illetve öt frankos pénzdarabok. Ezüsttartalma olyan arányú, mint a forinté.

Az egerek elszaporodásának meggátolása legújabb időben tisztított mérges zab használásával sikerült elérni, oly módon, hogy a szántóföldön levő egérlyukak az e célra konstruált Wasmuth-féle mérgeszórók segítségével mérgezab praeparatummal hintettek be. A költség hektáronként 1 korona 70 fillér s a munkával elért haszon felületesen számítva, legalább is háromszázszoros. Ha tekintetbe vesszük azon körülményt, hogy az egér évenként ötször szaporodik, a pározás után 22—24 napra

8 fiókkal, tehát egy pár évenként 32-vel, illetve Brehm szerint 20.000-rel, így beláthatjuk, hogy milyen óriási veszély származik a gazdára, az egerek pusztításából. Épen azért kívánatos, hogy ezen új találmánnyal a hazai gazdaközönség is kísérletet tegyen.

A vasfaló. John Satel egy huszonkét esztendő fiatal, aki nemrégiben megjelent a new-yorki St. John-kórházban és valami orvosságot kért gyomorfájdalmak ellen. Aztán az orvosok nagy ámulatára elbeszélte, hogy ő tizennégy héten át előadásokat tartott, s ezeken az előadásokon tüket és más emészthetetlen holmikat nyelt le. Az orvosok eleinte szelidebb orvosságokkal próbálkoztak, de mikor azok nem használtak, erősebb szerekekkel hatottak. De így is csak egy hosszú lánc került napvilágra. A vasfalót végre is megvizsgálták Röntgen-sugarakkal s a professzorok elhatározták, hogy az operáló asztalra fektetik a gyomorbajos ifjút. Dr. Stepkins tizenöt orvos jelenlétében egy három hüvely hosszú vágást metszett John Satel gyomrában és aztán, amit egy fogóval óvatosan kiszedett, az a következő volt: egy sárgaréz lánc, két nikkel óralánc, két kulcs hat hajtű, százhusz gombostű, tiz drótszög, két patkószög és egy gyűrű. De azért ezzel nincs még kimerítve az a kis vaskereskedés, amelyet ez a kivételes ifjú a gyomrában titokban berendezett s a műtéttel nincs megegyezve, mert a saját vélekedése szerint a gyomrában még nyolc patkószögnek, százkilencvenkét gombostűnek és egy lámpatartó egy darabjának kell lennie.

Sülyedő falu. Viella faluban a spanyol határon néhány nap óta a legnagyobb nyugtalanság és rettegés uralkodik. Viella hegyoldalon épült, sárga agyagos talajon. Az összes házak alapjai ebbe az agyagos talajba vannak lerakva. Nemrég a lakosok észrevették, hogy az egész falu, talajával együtt, csuszlik lassan a völgy felé. Az agyaráteget ugyanis a folytonos esőzések elválasztották az alatta levő kőrétegtől. A falu lakosai azonnal értesítették az eseményről a közeli Baróges város polgármesterét, aki személyesen Viellába jött és miután konstataulta a veszedelmet, azonnal egy szakasz hidászt és utászt rendelt Viellába, de a lakosok nem nagyon bíznak az óvintézkedésekben, legnagyobb részük már odahagyta a falut.

Tanácsok a dohányzóknak. Egy Lapueur nevű straszburgi szemorvos tanulmányt írt a dohányzás veszedelmeiről. Aki étvágytalanulágban és krónikus gyomorkatarrihusban szenved, kétszeresen óvatossá kell lennie a dohányzás tekintetében. A dohánybaj nem igen támadja meg azokat, akik huszonöt grammnál kevesebb dohányt fogyasztanak el naponként. Érzékeny szervezetűeknél még kevesebb dohányzás is zavarokat okozhat a szív működésében. Huszonöt gramm dohány körülbelül öt rendes nagyságu szivarnak felel meg és ennél többet még szenvedélyes dohányzóknak sem volna szabad elszívni naponként, éhgyomorral szivarozni káros, legjobban viselhető el a dohányzás étkezés után. S ha két étkezés között még egy szivart akar az ember elszívni, akkor egyék valamit, akár csak egy kis kétszersültet is. Nem jó a szivart végig a számban tartani. Nemelyeknek pláne az is a szokásuk, hogy a szivart rágják, amivel a dohány ártalmas anyagai feloldódnak s a nyállal mérgek jutnak a gyomorba, ha kis adagokban is. A szipka használatával sok veszedelem előzhető meg, de persze a szipkát sokan azért kerülnek, mert a dohányinyenc félti tőle az élvezetét. A dohánymérgezés rendszeren a szívműködésnél mutatja a hatását. Eleinte ritkábban, később gyakrabban mutatkozó szívdobogás és nyomaztató érzés alakjában jelentkezik. Ez az első intő

jel. Aki erre nem hallgat és nem mérsékli magát a dohányzásban, az komolyabb bajokra is számíthat.

Különös ágyutöltelék. Manayneken, Filadelfia mellett egy James Closson nevű aggastyán halt meg, aki öt évvel ezelőtt különös szeszödést kötött feleségével amikor az halálos ágyán feküdt. Akkor megegyeztek abban hogy holttesteiket elégettetik, hamvaikat pedig a Virginiai hegyeken felállítandó ágyuból minden irányba szétlövetik. James Closson feleségének végső akaratát az utolsó pontig teljesítette. Elégettette a holttestét, hamvaival megtöltetett egy ágyut és azokat a szélrózsa minden irányában szétszórta. Halála előtt azután a fiának adta ki James Closson az utasítást, hogy holttestével hasonlóképpen járjon el. A fiu aztán elégettette apja holttestét Germantownban, a hamvakkal elutazott Virginiába és ott kilövette a hamvakat a szélrózsa minden irányába.

Szerkesztői üzenetek.

Szathmár Sándor urnak. Debreczen, Beérkezett; az első félére rendezve van. **Szlimák János.** urnak Kopánán. A megírt czimekre küldtük lapunk mai számát s ezt a közérdekre való tekintetből díjtalanul tettük. A jelzett összeg beérkezett. Üdvözlét! **Dénes József** urnak, Isztiesón. Levele vétele után azonnal irtunk levelező lapot, melyben egyuttal kértük a multság lefolyásának közlésére. Talán nem kapta meg? **Mariskának.** A beküldött némi átdolgozásban, de lényegében meghagyva legközelebb közölni fogjuk. Most nem tehetjük, mert a márczius 15-iki ünnepélyen szerepelvén, időnk nagyrészt ennek kell áldoznunk. Üdvözlét!

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradszky Emil.

359/1900 eln. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY.

SzatmárNémeti sz. kir. város polgármestere, a város tulajdonát képező erdőségekben egy 480 korona évi fizetéssel, természetbeni lakással és ruházattal, valamint a városnál rendszeresített egyéb s 100 korona értékű 1 kat. hold szántóföld, 13 drb jószágra legeltetési jog, 16 kbm. bot tűzifa és kaszálló mellékjavadalmak élvezetével s 200 korona óvadék letételnek kötelezettségével valamint nyugdíj jogosultsággal összekötött II. osztályu erdőőri állás betöltése végett ezennel pályázatot nyit s felhívja pályázni akarókat, hogy pályázati kérvényüket életkorukat, eddigi alkalmaztatásukat. kifogástalan előéletüket és az erdőőri szakvizsga letételét igazoló okmányokkal felszerelve hozzám a folyó hó 30-ik napjáig annál bizonyosabban adják be, mivel a később érkező kérvények figyelembe vehetők nem lesznek. A kinevezett erdőőr állását 15 nap alatt elfoglalni köteles leend.

Szatmár, 1900 évi márczius hó 2-án.

Kis
h. polgármester.

Eladó csemeték.

Luczfenyő (abies exelsa) két éves, iskolázatlan:

I. osztályu	5 kor. — fill.
II. osztályu	4 kor. — fill.
III. osztályu iskolázásra	1 kor. 40 fill.

Erdi fenyő (pinus silvestris),^a

iskolázott	5 kor. 60 fill.
ugyanaz magonez	1 kor. 40 fill.

valamennyi ezer (1000) darabonkint csomagolással.

Venni szándékozók forduljanak a pákai intézőséghez: Páka, Zala vármegye.

!! MEGJELENT !!

és 2 korona beküldése után azonnal bérmentve lesz megküldve a

RÖPIRAT

mely kizárólag az erdészeti altiszti személyzet helyzetével foglalkozik. Az érdekes műnek egy erdészeti altiszt asztalán sem szabadna hiányozni.

Előzetések az „Erdészeti Ujság” kiadóhivatalának Szászsebes (Erdély) küldendőik.

Zoologiai Lapok

képes közlemények a tudományos és gazdasági állattan és vadászat köréből,

szerkeszti: Parthay Géza.

A Zoologiai Lapok gazdasági rovatában állandóan foglalkozik méhészettel és ebtenyésztéssel is. Az elmúlt évben 260 oldalon 130 ábrával illusztrálva jelent meg. E lapot az „Erdészeti Ujság” előfizetői évi 8 kor. helyett, félékenként 2 korona kedvezményes áron rendelhetik meg. Mutatvány számokat ingyen küld a kiadóhivatal mely Budapesten. Rottenbiller utca 30 szám alatt van.

ELSŐ RANGU EGYENRUHÁZATI INTÉZET.

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udv. szállítók, Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói,
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói,
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPESTEN

IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu, — erdészeti és erdő altiszti egyenruhák nemkülönbön felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szezint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteti óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának. Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ivet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva. Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók,
Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagja.

JUTÁNYOS ÁRAK.

Magyar Fenyőmag Pergető Gyár

Erdészeti magkereskedés

FARAGÓ BÉLA, — Zala-Egerszegen.

Ajánl mindennemű hazai és külföldi legmagassabb csiraképességű

ERDEI VETŐ MAGVAKAT,

tölgymakkot s gyümölcsfa magvakat.

Arjegyzék bérmentve.

4—8

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Legelőnyösebb beszerzési-forrás.

GYÜMÖLCS MAGVAK!

ERDÉSZETI MAGVAK!